MEMO

ARCADIS Design & Consultancy for natural and built assets

ONDERWERP
Bespreking archeologisch onderzoek Peize-Zuid

ONZE REFERENTIE

DATUM
27 juni 2019

VAN
Eimert Goossens

AAN
Gemeente Noordenveld

Naar aanleiding van het overleg op 18 juni, volgt zoals afgesproken een korte memo met overeengekomen acties en enkele aanbevelingen tot vervolgstappen in het archeologisch onderzoek voor het plangebied Achteromweg (Peize-zuid).

Advies vervolg proefsleuvenonderzoek

Tijdens het veldwerk (4 - 11 maart 2019) bleek het niet mogelijk om alle proefsleuven aan te leggen zoals was voorgeschreven conform het PvE. De werkputten 9, 13, 15, 20, 21 en 27 konden niet worden aangelegd (Figuur 1). In het overleg is afgestemd dat op basis van een AHN-analyse zal worden vastgesteld welke werkputten alsnog aangelegd moeten worden. Wij doen op basis daarvan de volgende aanbevelingen:

- Werkput 9 en 13: In het gehele plangebied werden vrijwel nergens intacte podzolbodems aangetroffen. Dat gold me name voor de lager gelegen zones binnen het plangebied. Gezien de ligging van werkput 9 en 13 in een dergelijke lager gelegen zone binnen het plangebied, is de kans op het aantreffen van een intacte archeologische vondstlaag middels deze proefsleuven laag. De aanleg van deze werkputten wordt niet noodzakelijk geacht. Voor dit perceel behoeft ook geen betredingstoestemming geregeld te worden.
- Werkput 15 en 20: In het aangrenzende perceel werd in werkput 24 een concentratie (vermoedelijk) mesolitische haardkuilen aangetroffen. Ter plaatse was geen intacte podzolbodem aanwezig, maar onder de bouwvoor was nog wel een restant van een B-horizont zichtbaar. Werkput 20 is gelegen op een vergelijkbare hoogte binnen het plangebied. Het is onduidelijk of het bodemprofiel reeds is vergraven. Er bestaat een kans op het aantreffen van een archeologische vondstlaag en daarom wordt geadviseerd deze werkput wel aan te leggen. Dat kan in combinatie met werkput 15. Op basis van het verloop van het reliëf ter plaatse wordt daarbij wel geadviseerd de noord-zuid oriëntatie van werkput 15 te wijzigen naar een oost-west oriëntatie.
- Werkput 21: Deze werkput werd niet aangelegd omdat dit perceel grotendeels begroeid was met bomen en struikgewas. Dit perceel was daarom niet toegankelijk voor de graafmachine.

  > RAAP Evaluatierapport (2019, pagina 5)
  > *De verwachting dat op dit perceel nog intacte sporen waargenomen kunnen worden is minimaal. De doorworteling zal de bodemopbouw grotendeels al verstoord hebben of er zal verstoring optreden wanneer de bomen en struiken gerooid worden.*

  Op basis van een AHN-analyse is echter vastgesteld zich ter hoogte van werkput 21 een relatieve kleine hoogte aanwezig is, waarvan onduidelijk is of het bodemprofiel reeds is verstoord. Ondanks de begroeiing blijft de kans op het aantreffen van een archeologische vondslaag aanwezig. Het aanleggen van deze proefsleuf is noodzakelijk om het risico uit te sluiten. Voor de te betreden percelen zullen betredingstoestemming geregeld moeten worden.

- Werkput 27: Deze werkput zou op verzoek van de gemeente Noordenveld extra worden aangelegd omdat het perceel binnen het plangebied van de voorgenomen ontwikkelingen valt. Door het ontbreken van betredingstoestemmingen werd hiermee niet aangevangen. Het perceel blijkt echter niet te worden betrokken bij de voorgenomen ontwikkelingen en zal in gebruik blijven als grasland. De bodem zal niet worden verstoord en het aanleggen van de proefsleuf wordt daarom ook niet noodzakelijk geacht.

Samenvattend wordt geadviseerd de proefsleuven 15, 20 en 21 alsnog aan te leggen omdat op deze locaties de kans op het aantreffen van een archeologische vondstlaag aanwezig is. Het aanleggen van de proefsleuven 9 en 13 wordt niet noodzakelijk geacht in verband met de lage verwachting op het aantreffen van een intacte vondstlaag. Proefsleuf 27 kan vervallen, omdat dit perceel niet betrokken zal worden bij de ruimtelijke ontwikkelingen.

Advies vervolg opgraving

RAAP Evaluatierapport (2019, pagina 13)
Vooruitlopend op de definitieve rapportage wordt voor het deel van het onderzoekgebied rondom de haardkuilen in werkput 24, waarin zich het kopje bevindt en waar meer bewoningsporen te verwachten zijn, geadviseerd dit op te graven (40x50 m) mocht de archeologie niet in situ behouden kunnen blijven. Voorgesteld wordt om de oorspronkelijke proefsleuf naar het noorden te verlengen en vervolgens oosten westwaarts uit te breiden om zo het gebied met haardkuilen te kunnen begrenzen. In het overgrote deel van het onderzoeksgebied zijn geen intacte vondstlagen te verwachten en is de bodem opbouw veelal verstoord tot in de B-horizont.

Zoals tijdens het overleg is besproken, bestaat tevens de mogelijkheid de planuitwerking van de voorgenomen woonwijk aan te passen op de eventuele archeologische vindplaatsen om deze in situ te behouden. Indien dit mogelijk is dan kan de vindplaats in-situ behouden worden en is een opgraving niet nodig.

Figuur 1. Overzicht van de werkputten en de locatie van de gedocumenteerde profielen. In rood zijn de aangelegde werkputten afgebeeld en in blauw de oorspronkelijke geplande, maar (nog) niet aangelegde werkputten, afgebeeld. Inzet: detail van de aanvullend gezette boringen ten noorden van werkput 24 (Selectierapport figuur 2).

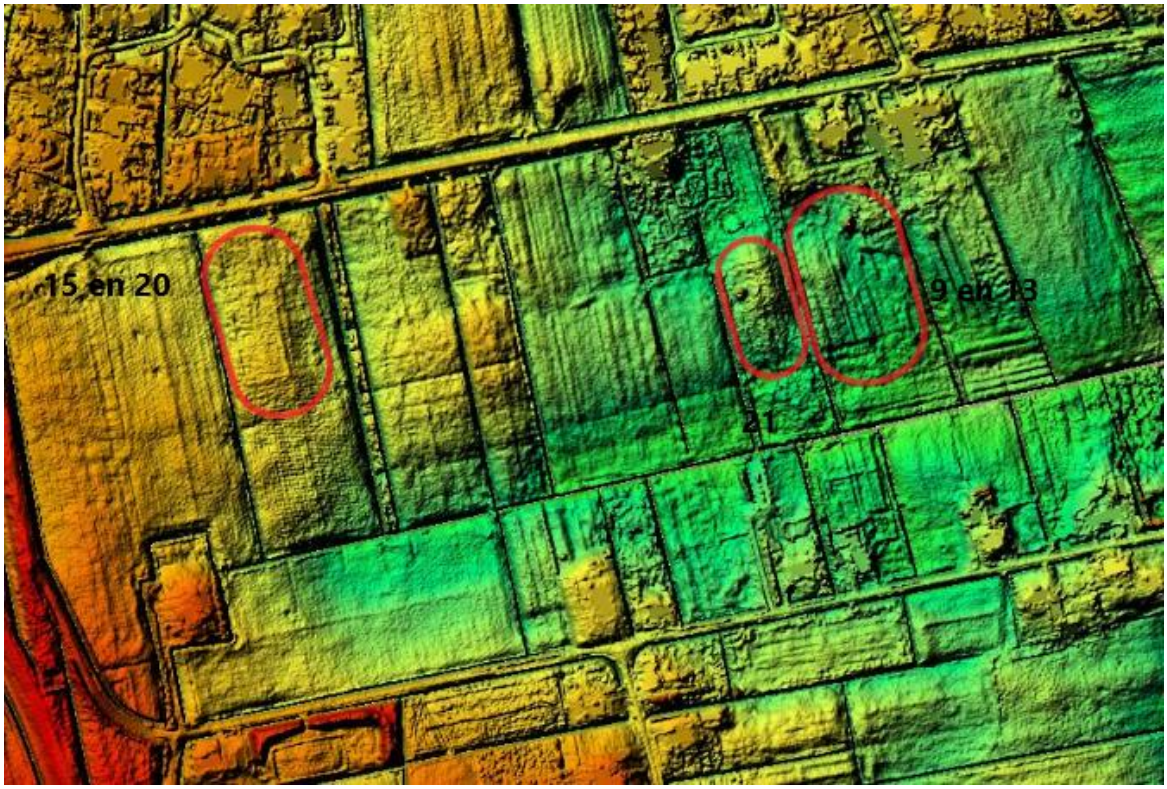

Figuur 2. Overzicht van de globale ligging van de proefsleuven 9, 13, 21, 15 en 20 binnen van het plangebied Achteromweg in combinatie met het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN 2).